

Piezīme: Sekojošās sadaļas šajā nodaļā apzināti ir atstātas tukšas: AD-2.16, AD-2.21

EVLA AD 2.1 Lidlauka atrašanās vietas indikators un nosaukums

EVLA - LIEPĀJA

EVLA AD 2.2 Lidlauka ģeogrāfiskie un administratīvie dati

1	ARP koordinātas un atrašanās vieta lidlaukā	563103N 0210549E 1002 m no THR 06
2	Virziens un attālums no pilsētas	90°, 2.7 NM no Liepājas centra
3	Augstums virs jūras līmeņa/Standarta temperatūra/Vidējā zemā temperatūra	18 FT/ 23.2° C /-16.5° C
4	Ģeoīda vilnis AD ELEV PSN	78 FT
5	MAG VAR/lkgadējās izmaiņas	6° E (2016) 0.13° pieaug
6	Lidlauka administrācijas nosaukums, adrese, tālruna nr., faksa nr., e-pasts, AFS, mājaslapa	SIA "Aviasabiedrība "Liepāja" Post: Lidostas iela 8, Cimdenieki Grobiņas pag., Grobiņas nov. LV-3430, Latvija Phone: +371 63407592, +371 20299577 Fax: +371 63407592 AFS:EVLA Email:info@liepaja-airport.lv URL:http://www.liepaja-airport.lv
7	Lidlaukā pieļaujамie lidojumu veidi (IFR/VFR)	IFR/VFR
8	Piebildes	NIL

EVLA AD 2.3 Darba laiks

1	AD AD administrācija	Skatīt NOTAM vai SUP. MON-FRI 0700-1500 (0600-1400)
2	Muita un imigrācija	O/R
3	Veselība un sanitārija	O/R
4	AIS instruktāžas birojs	Pašinstruktāža H24 pieejama https://ibs.lgs.lv . Mutiskā instruktāža H24 pieejama pa tālruni +371 67300 675.
5	ATS ziņojumu birojs (ARO)	Rīgas ARO H24 Phone:+371 6 7300 642 Phone:+371 6 7783 761 (rezerves tālrunis) Pašinstruktāža H24 pieejama https://ibs.lgs.lv .
6	MET instruktāžas birojs	Pirmslidojuma plānošanas telpa AFIS struktūrvienības darba laikā. MET informācija lidojuma dokumentācijai pēc pieprasījuma pieejama Rīgas ARO 24 h diennaktī: Tālrunis: +371 67300642, +371 67300645, +371 67783761 (rezerves tālrunis) Pašinstruktāža H24 pieejama https://ibs.lgs.lv .
7	ATS	AFIS skatīt NOTAM vai SUP
8	Degvielas uzpilde	Kā AD
9	Virszemes pakalpojumi	Kā AD
10	Drošība	Kā AD

11	Pretapledošanas nodrošināšana	Kā AD (pēc iepriekšēja pieprasījuma)
12	Piebildes	Ārpus Šengenas zonas lidojumiem un pakalpojumiem ārpus AD darba laika jāiesniedz PPR AD darba laikā vismaz 24 h pirms lidojuma pa telefonu: +371 20299577; +371 26620855; +371 26770215; E-pasts: info@liepaja-airport.lv. Pakalpojums tiks sniegts, ja tas būs iespējams. Klients tiks informēts. AD ekspluatanta atļaujas numuram jābūt ierakstītam ICAO lidojumu plāna 18. punktā (ja ir iesniegts FPL).

EVLA AD 2.4 Apstrādes pakalpojumi un iekārtas

1	Kravas pārkraušanas iekārtas	NIL
2	Degvielas/eļļas tipi	Jet A-1*, AVGAS 100LL*/NIL
3	Degvielas uzpildes iekārtas/ietilpība	Jet A-1: Stacionārā degvielas uzpildes stacija: 20 000 litri/ 2 litri/sek. Degvielas autocisterna: 20 000 litri/ 15 litri/sek. AVGAS 100LL: AVBL rūpnīcas aizziņogotās mucās.
4	Pretapledošanas nodrošinājuma iekārtas	Pakalpojumu nodrošina AD. 1 specializētā automašīna.
5	Vieta angāros viesu gaisa kuģiem	NIL
6	Remonta iespējas viesu gaisa kuģiem	NIL
7	Piebildes	* Degviela pieejama pēc iepriekšēja pieprasījuma pa tel.: +371 20299577; +371 63407592 vai e-pastu: info@liepaja-airport.lv. Bīstamu kravu pārvadāšana nav atļauta.

EVLA AD 2.5 Pasažieru apkalpošanas iespējas

1	Viesnīcas	Pilsētā
2	Restorāni	Pilsētā
3	Transporta iespējas	Autobuss, taksometrs
4	Medicīniskās aprūpes iespējas	Lidlaukā ir pieejama pirmā palīdzība, slimnīcas - pilsētā
5	Banka un pasts	Pilsētā
6	Tūrisma birojs	Tūrisma informācija pieejama pie informācijas galda.
7	Piebildes	NIL

EVLA AD 2.6 Glābšanas un ugunsdzēsības pakalpojumi

1	AD ugunsdzēsības nodrošinājuma kategorija	CAT A2. Regulārai satiksmei līdz CAT A7. Pārējiem līdz CAT A7 ar saskaņotu iepriekšēju pieteikumu (vismaz 48H pirms aprēķinātā ielidošanas laika pa e-pastu: info@liepaja-airport.lv).
2	Glābšanas aprīkojums	2 ugunsdzēsības automašīnas, 1 motorlaiva
3	Patstāvīgi pārvietoties nespējīgu gaisa kuģu evakuācijas iespējas	Nav pieejamas
4	Piebildes	Gaisa kuģa reģistrētais īpašnieks vai ekspluatants uzņemas pilnīgu atbildību par pārvietoties nespējīga gaisa kuģa evakuēšanu. EVLA tiek sagaidīts, ka visu aviokompāniju ekspluatantiem ir gaisa kuģu atjaunošanas plāns.

EVLA AD 2.7 Sezonālā pieejamība - tīrīšana

1	Tīrīšanas aprīkojuma tipi	2 sniega tīrītāji, 2 sniega birstes, 1 sniega pūtējs, 1 sauso ķimikāliju kaisītājs, 1 smilšu kaisītājs.
2	Tīrīšanas prioritātes	1. RWY; 2. TWY; 3. perons.
3	Piebildes	Informācija par sniega tīrīšanu OCT - APR tiek publicēta NOTAM (SNOWTAM). Skatīt arī sadaļu AD 1.2.2 Sniega plāns.

EVLA AD 2.8 Peronu, manevrēšanas ceļu un pārbaudes vietu dati

1	Peronu apzīmējums, virsma un nestspēja	PERONS Virsmas: ASPH Nestspēja: PCN 36/F/C/X/T STĀVVIETA 1 Virsmas: ASPH Nestspēja: PCN 48/F/D/X/T STĀVVIETA 2 Virsmas: ASPH Nestspēja: PCN 46/F/C/X/T STĀVVIETA 3 Virsmas: CONC Nestspēja: PCN 60/R/B/X/T
2	Manevrēšanas ceļu apzīmējums, platums, virsma un nestspēja	Platums: Virsma: Nestspēja: TWY B: 18 m ASPH PCN 73/F/A/X/T
3	Altimetra kontrolpunkta atrašanās vieta un pacēlums	Perons, 11 FT
4	VOR kontrolpunkti	NIL
5	INS kontrolpunkti	NIL
6	Piebildes	NIL

EVLA AD 2.9 Zemes satiksmes vadības un kontroles sistēma un marķējumi

1	Gaisa kuģu stāvvietas ID zīmju, TWY līniju un vizuālās izvietojuma/novietojuma vadības sistēmas lietošana gaisa kuģa stāvvietās	Informējošas zīmes TWY un RWY krustojumā un visās gaidīšanas vietās. Marķējuma līnijas uz perona.
2	RWY un TWY marķējums un gaismas	RWY: marķēti THR, TDZ, CL, RWY malu apzīmējumi TWY: marķētas gaidīšanas PSN, CL.
3	Stopgaismas un RWY aizsardzības ugunis	NIL
4	Citi RWY aizsardzības pasākumi	NIL
5	Piebildes	NIL

EVLA AD 2.10 Lidlauka šķēršļi

AD Liepāja šķēršļu dati tiek nodrošināti datu kopu veidā AIXM 5.1 formātā.

Atbilstoši ICAO 15. pielikuma un ICAO Doc 10066 PANS-AIM noteikumiem AD šķēršļu dati tiek nodrošināti par:

- apgabalā 2a;
- objektiem pacelšanās trajektorijas apgabalā, kuri projicējas virsmā ar 1,2% slīpumu un kuriem ir kopēja atskaite ar pacelšanās trajektorijas apgabalu; un
- lidlauka šķēršļu ierobežošanas virsmas šķērsošiem objektiem.

Piezīme. Pacelšanās trajektorijas apgabali norādīti 4. pielikuma punktā 3.8.2. Lidlauka šķēršļu ierobežošanas virsmas norādītas 14. pielikuma 1. sējuma 4. nodaļā.

Lai uzzinātu, kā iegūt šķēršļu datus, skatīt GEN 3.1.6.

EVLA AD 2.11 Sniegtā meteoroloģiskā informācija

1	Attiecīgais meteoroloģiskais birojs	Rīga
2	Darba laiks Meteoroloģiskais birojs ārpus darba laika	H24 -
3	Birojs, kas atbildīgs pa TAF sagatavošanu Prognožu derīguma laiks Izdošanas starplaiks	Rīga 24 HR (0024; 0303; 0606; 0909; 1212; 1515; 1818; 2121) 3 HR
4	Tendenču prognozējamība Izdošanas starplaiks	NIL
5	Sniegtā instruktāža/konsultācija	Lidojuma dokumentāciju O/R sniedz Rīgas ARO: H24, tālrunis: +371 67300642, +371 67300645, +371 67783761 (rezerves tālrunis). Konsultācijas O/R sniedz MET birojs Rīgā H24, tālrunis: +371 67142005.
6	Lidojuma dokumentācija Lietotā(-ās) valoda(-as)	TAF, METAR, SIGMET, GAMET, AIRMET, WAFS kartes, SWL Angļu
7	Kartes un cita informācija, kas pieejama instruktāžai vai konsultācijai	NIL
8	Papildus aprīkojums, kas pieejams informācijas sniegšanai	NIL
9	ATS struktūrvienības, kam tiek sniegta informācija	Liepāja AFIS
10	Papildu informācija (pakalpojumu sniegšanas ierobežojumi, u.c.)	Par RVR ziņošanu un RVR EQPT atrašanās vietu skatīt GEN 3.5. METAR pieejams, kad lidlaukā AFIS darba laikā parādās krusa, piltuvveida mākonis, sniegvilksnis, sniegputenis, piezemes migla, miglas daļēji aizsegts lidlauks, krasas vēja brāzmas; vai CB un/vai TCU mākoņi. Visos citos gadījumos pieejams tikai METAR AUTO. Lidlauka brīdinājumi veidoti tikai AFIS struktūrvienības darbā laikā un balstītas uz automatisko ziņojumu. TAF prognozes balstītas uz automatisko ziņojumu.

EVLA AD 2.12 Skrejceļa fiziskās īpašības

RWY apzīmējums	Patiesais peilējums	RWY izmēri (m)	RWY un SWY nestspēja (PCN) un virsma	THR koordinātes, RWY gala koordinātes, THR ģeoida vilnis	Precīzās pieejas RWY THR pacēlums un TDZ augstākais pacēlums
1	2	3	4	5	6
06	070.30°	2002 x 40	46/F/B/X/T ASPH	563052.18N 0210454.24E 563113.99N 0210644.48E GUND 78 FT	THR 7 FT NIL
24	250.32°	2002 x 40	46/F/B/X/T ASPH	563113.99N 0210644.48E 563052.18N 0210454.24E GUND 78.1 FT	THR 17.7 FT TDZ 18.0 FT

RWY apzīmējums	RWY-SWY slīpums	SWY izmēri (m)	CWY izmēri (m)	Lidjoslu izmēri (m)	RESA izmēri (m)	Bremzēšanas sistēmas atrašanās vieta/apraksts	OFZ	Piebildes
1	7	8	9	10	11	12	13	14
06	0.16% augšup SWY: NIL	NIL	NIL	2122 x 300	240 x 150	NIL	NIL	Atsevišķos gadījumos pēc pieprasījuma PCN var tikt pārsniegta par 10%. ILS glisādes antenas ēka atrodas RWY lidjoslā.
24	0.16% lejšup SWY: NIL	NIL	NIL	2122 x 300	240 x 150	NIL	NIL	

EVLA AD 2.13 Deklarētās distances

Skrejceļa apzīmējums	TORA (m)	TODA (m)	ASDA (m)	LDA (m)	Piebildes
1	2	3	4	5	6
06	2002	2002	2002	2002	NIL
06	955	955	955	-	Pacelšanās no krustojuma ar TWY B
24	2002	2002	2002	2002	NIL

Skrejceļa apzīmējums	TORA (m)	TODA (m)	ASDA (m)	LDA (m)	Piebildes
1	2	3	4	5	6
24	1047	1047	1047	-	Pacelšanās no krustojuma ar TWY B

EVLA AD 2.14 Pieejas un skrejceļa apgaismojums

RWY	APCH LGT tips, LEN, INTST	THR LGT krāsa, WBAR	VASIS (MEHT) PAPI	TDZ LGT LEN	RWY ass uguņu LEN, atstatums, krāsa, INTST	RWY malu LGT LEN, atstatums, krāsa, INTST	RWY gala LGT krāsa, WBAR	SWY LGT LEN, krāsa	Piebildes
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
06	Vienkāršas ALS, 420 m, LIM	zaļa LIH -	PAPI, pakreisi 3.00° (52.0 FT)	NIL	NIL	2002 m, 60 m, balta, pēdējie 600 m dzeltena, LIH	sarkana -	NIL	Skatīt novirzes EVLA AD 2.23.
24	ALPA-ATA (CAT I) ar SFL, 450m, LIH	zaļa LIH -	PAPI, pakreisi 3.00° (50.7 FT)	NIL	NIL	2002 m, 60 m, balta, pēdējie 600 m dzeltena, LIH	sarkana -	NIL	Skatīt novirzes EVLA AD 2.23.

EVLA AD 2.15 Citi apgaismojuma veidi, sekundārs strāvas avots

1	ABN/IBN atrašanās vieta, raksturlielumi un ekspluatācijas laiks	NIL
2	LDI atrašanās vieta un LGT Anemometra atrašanās vieta un LGT	2 apgaismoti vēja virziena rādītāji, sk. EVLA AD 2.24.1
3	TWY malu un ass ugunis	Malu ugunis
4	Sekundārs strāvas avots/pārslēgšanās laiks	Pieejams / 15 SEC. 1 SEC kad RWY 24 pacelšanās RVR ir zemāka par 800 m
5	Piebildes	NIL

EVLA AD 2.16 Helikopteru nosēšanās zona

NIL

EVLA AD 2.17 ATS gaisa telpa

1	Apzīmējums un sānu robežas	LIEPAJA TIZ 563217N 0204525E - 563358N 0205351E - tad loks ar 7 NM rādiusu ar centru 563046N 0210505E (LEP DVOR) līdz- 563711N 0211003E-563914N 0212026E tad loks ar 12 NM rādiusu ar centru 563046N 0210505E (LEP DVOR) līdz - 562952N 0212641E-562753N 0211635E - tad loks ar 7 NM rādiusu ar centru 563046N 0210505E (LEP DVOR) līdz - 562430N 0205932E - 562251N 0205121E tad loks ar 11 NM rādiusu ar centru 563046N 0210505E (LEP DVOR) līdz - 563217N 0204525E
2	Vertikālās robežas	1500 FT ALT / GND
3	Gaisa telpas klasifikācija	G
4	ATS struktūrvienības pazišanas signāls Valoda(-as)	Liepāja Information Angļu
5	Pārejas absolūtais augstums	5000 FT ALT
6	Pieejamības laiks	Sk. EVLA AD 2.3 ATS
7	Piebildes	TMZ/RMZ

EVLA AD 2.18 ATS sakaru līdzekļi

Dienesta nosaukums	Pazišanas signāls	Frekvence(-es)	SATVOICE numurs(-i)	Pieslēgšanās adrese	Darba laiks	Piebildes
1	2	3	4	5	6	7
AFIS	LIEPAJA INFORMATION	129.400 MHZ	NIL	NIL	Skatīt NOTAM vai SUP	NIL

EVLA AD 2.19 Radionavigācijas un nosēšanās līdzekļi

Līdzekļa tips, MAG VAR, uzturēto OPR tips (VOR/ILS/MLS stacijas deklīnācija)	ID	Frekvence, kanāla numurs, pakalpojuma sniedzējs	Darba laiks	Raidošās antenas atrašanās vietas koordinātas	DME raidošās antenas pacēlums	Piebildes
1	2	3	4	5	6	7
DVOR/DME 6°/2016	LEP	116.950 MHZ CH 116Y VAS "Latvijas gaisa satiksme"	Kā AFIS (sk. EVLA AD 2.3 ATS 7. rindu)	563046.0N 0210505.1E	100 FT	NIL
LOC 24 ILS CAT I 6°/2016	LPJ	108.550 MHZ VAS "Latvijas gaisa satiksme"	Kā AFIS (sk. EVLA AD 2.3 ATS 7. rindu)	563043.3N 0210409.9E		Class I/T/2
GP 24		329.750 MHZ VAS "Latvijas gaisa satiksme"	Kā AFIS (sk. EVLA AD 2.3 ATS 7. rindu)	563114.2N 0210624.5E		Class I/T/2 GP 3.0° RDH 50.5FT
DME 24	LPJ	CH 22Y VAS "Latvijas gaisa satiksme"	Kā AFIS (sk. EVLA AD 2.3 ATS 7. rindu)	563114.2N 0210624.5E	100 FT	LPJ DME lasījums attiecas uz THR 24

EVLA AD 2.20 Vietējie lidlauka noteikumi

1. IEDARBINĀŠANA

Iedarbināšanas procedūras netiek piemērotas.

Kad izlidojošais turbīnas dzinēju IFR gaisa kuģis pieprasa dzinēju iedarbināšanas atļauju, AFIS dispečerpunkts:

- paskaidro, ka nav pacelšanās ierobežojumu, vai
- paskaidro, kādi faktori var ietekmēt gaisa kuģu iedarbināšanu (cita satiksme, lidlauka apstākļi, ATFM SLOT ierobežojumi), pēc tam gaisa kuģa kapteinis veic iedarbināšanu pēc saviem ieskatiem.

2. GAIDĪŠANA PIRMS PACELŠANĀS

Kad satiksmes apstākļu dēļ tūlītēja pacelšanās nav iespējama, izlidojošajam gaisa kuģim jāgaida perona stāvvietā.

3. PACELŠANĀS

Pacelšanās tiek veiktas secībā, kādā gaisa kuģis ir paziņojis par gatavību. Satiksmes apstākļu dēļ vai pilotiem savstarpēji vienojoties, minētais paziņojums var tikt mainīts.

Piezīme: Pirms pacelšanās no AFIS dispečerpunkta jāsaņem paziņojums "runway free" (brīvs skrejceļš).

4. IZMANTOJAMĀ SKREJCEĻA IZVĒLE

Parasti gaisa kuģim jānosēžas vai jāpaceļas pret vēju, ja vien drošība, skrejceļa konfigurācija, meteoroloģiskie apstākļi, pieejamās instrumentālās pieejas procedūras vai gaisa satiksmes apstākļi nenosaka, ka vēlams cits virziens. Izvēloties skrejceļu, AFIS operators ņem vērā, ne tikai piezemes vēja ātrumu un virzienu, bet arī citus svarīgus faktorus, tādus kā lidojumus pa lidlauka apli, skrejceļa garumu, un ir pieejami pieejas un nosēšanās līdzekļi.

AFIS operators var ieteikt izmantot skrejceļu ar ceļavēja komponenti, ja AFIS vai gaisa kuģis gūst operatīvus ieguvumus, un pilots apstiprina ceļavēja komponenti. Gala lēmumu par izmantojamā skrejceļa izvēli pieņem pilots.

5. TRANSPORTA LĪDZEKĻU UN PERSONU PĀRVIETOŠANĀS PA MANEVĒŠANAS LAUKUMU

Transporta līdzekļu un personu pārvietošanās pa manevrēšanas laukumu procedūras ir līdzīgas tām, ko piemēro lidostās, kurās nodrošina ATC. Transporta līdzekļu un personu atrašanās manevrēšanas laukumā nav atļauta gaisa kuģa pacelšanās vai nosēšanās laikā.

6. PRETAPLEDOŠANAS PROCEDŪRAS

6.1 Gaisa kuģu pretapledošanas apstrāde jāveic lidostas speciāli noteiktajās zonās.

6.2 Pretapledošanu uz perona var veikt 3. stāvvietā.

6.3 Sākotnējais pieprasījums pretapledošanas apstrādei jāpiesaka AD Liepāja pēc iespējas savlaicīgāk, bet ne vēlāk kā 15 MIN pirms riteņu bloķētāju noņemšanas.

6.4 Pretapledošanas apstrādi uz perona veic pie izslēgtiem gaisa kuģa dzinējiem.

6.5 Pēc pretapledošanas apstrādes pabeigšanas un apstrādes komandas atgriešanās drošā vietā pretapledošanas operators paziņo apkalpei: *"de-icing completed"* (pretapledošanas apstrāde pabeigta), pretapledošanas apstrādes kodu un sākuma laiku, ja tāds ir.

6.6 Pēc pretapledošanas apstrādes pabeigšanas manevrēšanu drīkst uzsākt tikai pēc virszemes apkalpošanas personāla signāla *"all clear"* (īkšķi augšā).

7. BEZPILOTA GAISA KUĢU SISTĒMAS LIDOJUMI LIEPAJA TIZ

7.1 UAS lidojumi ar MTOM līdz 1.5 kg ir atļauti LIEPAJA TIZ zemāk par 50 m AGL izņemot zonas, kas ir 5 km rādiusā no RWY 06 un RWY 24 THR (skat. AIP AD 2.12).

7.2 UAS lidojumi LIEPAJA TIZ virs 50 m AGL vai/un ar MTOM lielāku nekā 1.5 kg, ieskaitot zonas, kas ir 5 km rādiusā no RWY 06 un RWY 24 THR (skat. AIP AD 2.12), ir atļauti tikai ja UAS tāl vadības pilots ir saņēmis CAA atļauju šādai darbībai un ir izpildījis nepieciešamās vienošanās ar VAS "Latvijas gaisa satiksme" par katru lidojumu saskaņā ar atļaujā minētajiem noteikumiem un nosacījumiem.

EVLA AD 2.21 Trokšņa mazināšanas procedūras

NIL

EVLA AD 2.22 Lidojuma procedūras

1. VISPĀRĪGI

1.1 Tiek sniegti lidlauka lidojumu informācijas pakalpojumi (AFIS). AFIS mērķis ir sniegt nepieciešamo informāciju drošu un efektīvu lidojumu darbību veikšanai lidlauka tuvumā un manevrēšanas laukumā.

1.2 AFIS un pilotu procedūras aprakstītas *Eurocontrol Manual for Aerodrome Flight Information Service*.

1.3 TIA/TIZ ir transpondera obligātās / radio obligātās zonas (TMZ/RMZ).

1.4 Ik vienam TIA/TIZ lidot paredzētajam lidojumam darba laikā jābūt iesniegtam lidojuma plānam.

1.5 Gaisa kuģis, kurā ir pieejami piemēroti divvirzienu radiosakari, atrodies LIEPAJA TIA/TIZ gaisa telpā,

nosūta ziņojumu 20 līdz 40 minūšu laikā pēc pēdējā kontakta laika (neatkarīgi no šā kontakta mērķa), lai tikai norādītu, ka lidojums norisinās atbilstīgi plānam, un šādā ziņojumā ietver gaisa kuģa identifikāciju un frāzi "Operations normal" ("Lidojums normāls"). Ziņojumu "Operations normal", izmantojot sakarus "gaiss-zeme", jāpārraida Liepājas AFIS dispečerpunktam 129.400 MHz frekvencē.

1.6 Liepājas AFIS dispečerpunkts nenodrošina distancēšanu un nesniedz radiolokācijas vektorus.

1.7 Gaisa kuģa kapteinis, balstoties uz gaisa noteikumiem, pēc paša ieskatiem izmanto no AFIS saņemto informāciju un ir pilnībā atbildīgs gan par drošas distancēšanu ar citu gaisa kuģi uzturēšanu, gan par personīgo nodomu ziņošanu.

1.8 Altimetra uzstādīšanas procedūras skatīt AIP ENR 1.7.

2. IFR/VFR IZLIDOJOŠĀS SATIKSMES PROCEDŪRAS

Izlidojošajam gaisa kuģim AFIS dispečerpunktam jāziņo sekojošais:

- par nodomiem manevrēt, lai paceltos. Turbīnu gaisa kuģiem jāziņo arī par gatavību iedarbināt turbīnas (sk. [EVLA AD 2.20](#));
- izmantojamā skrejceļa izvēle; iespējamā manevrēšanas gaidvieta;
- ieplānotais maršruts vai lidojuma treks un turpmākie nodomi;
- par manevrēšanu uz skrejceļu, lai paceltos;
- par TIA/TIZ pamešanu;
- jebkura cita darbība vai nodomi, kas var ietekmēt pārējo satiksmi.

3. IFR/VFR IELIDOJOŠĀS SATIKSMES PROCEDŪRAS

Ielidojošajam gaisa kuģim AFIS dispečerpunktam jāziņo par:

- atrasšanās vietu, lidojuma absolūto augstumu un paredzēto ielidošanas laiku lidlaukā. Minētajai informācijai jābūt sniegtai pirms TIA/TIZ robežas šķērsošanas;
 - izvēlēto skrejceļu un, ja lidojums tiek veikts saskaņā ar IFR, izvēlēto pieejas procedūru;
 - VFR lidojumu pa apli;
 - ielidošanu gaidīšanas zonā vai tās atstāšanu;
 - pieejas procedūras uzsākšanu vai iekļaušanos lidojumā pa apli;
 - IAF un FAF šķērsošanu instrumentālās pieejas laikā;
 - pagriezienu uz posmu starp trešo un ceturto pagriezienu vai uz nosēšanās taisni;
- Piezīme: Pirms nosēšanās no AFIS dispečerpunkta jāsaņem paziņojums "runway free" (brīvs skrejceļš).*
- RWY atbrīvošanu, manevrēšanu uz peronu vai stāvvietu pēc nosēšanās;
 - par aiziešanu uz otro apli un sekojošiem nodomiem;
 - jebkuru citu darbību vai nodomiem, kas var ietekmēt pārējo satiksmi.

4. HELIKOPTERU PACELŠANĀS/NOSĒŠANĀS

4.1 Helikopteru pacelšanās/nosēšanās notiek uz RWY.

5. ATS NOVĒROŠANAS SISTĒMAS IZMANTOŠANA AFIS

5.1 ATS novērošanas sistēmas izmantošana AFIS aprakstīta rokasgrāmatas *EUROCONTROL Manual for Aerodrome Flight Information Service (AFIS)* pielikumā A.

5.2 ATS novērošanas sistēmas tiek izmantotas AFIS sekojošu funkciju nodrošināšanai:

- gaisa kuģa lidojuma trajektorijas kontrolēšanai pieejas pēdējā posmā;
- citu gaisa kuģa lidojuma trajektorijas kontrolēšanai lidlauka tuvumā;
- navigācijas palīdzības sniegšana VFR/IFR lidojumiem;

5.3 AFIS dispečerpunkts gaisa kuģim nesniedz radiolokācijas vektorus.

5.4 AFIS dispečerpunkts var informēt par gaisa kuģa atrašanās vietu jebkurā laikā pēc pilota pieprasījuma.

5.5 ATS novērošanas sistēmas izmantošana lidlauka lidojumu informācijas pakalpojumos neatbrīvo gaisa kuģa kapteini no atbildības attiecībā uz lidojuma drošību.

6. RADIO SAKARI

6.1 Ja citādāk nav norādīts, gaisa kuģim TIA/TIZ jānodibina un jāuztur divu veidu radio sakari ar Liepājas AFIS dispečerpunktu frekvencē 129.400 MHz.

6.2 AFIS sākotnējais izsaukums

AFIS sākotnējam izsaukumam vajadzētu būt izveidotam 5 minūtes pirms ielidošanas TIA/TIZ un jāsaturs:

- a. nosauktās stacijas apzīmējums;
- b. paziņšanas signāls, gaisa kuģa tips un gaisa kuģiem spēcīgas pēcstrūklas turbulences kategorijā - vārds "HEAVY";
- c. atrašanās vieta;
- d. līmenis;
- e. nodomi; un
- f. AFIS dispečerpunkta pieprasītie papildu elementi.

6.3 Tiešie pilots-pilots sakari

Divi vai vairāk gaisa kuģi var nodibināts tiešos pilots-pilots radio sakarus sekojošos gadījumos:

- pēc pilota iniciatīvas, lai informētu viens otru par saviem nodomiem un koordinētu savas darbības sadursmes novēršanai un drošas distances starp gaisa kuģiem uzturēšanai, kā arī zeme-gaiss sakaru atteices gadījumā;
- pēc AFIS operatora iniciatīvas, kad uzskata par vajadzīgu, lai novērstu sadursmi un drošas distances starp gaisa kuģiem uzturēšanai.

7. ATC ATĻAUJA

7.1 Kad nepieciešams, no AFIS dispečerpunkta pirms pacelšanās jāsaņem ATC atļauja.

8. VFR LIDOJUMU TIA/TIZ PROCEDŪRAS

8.1 VFR lidojumi jāveic piemērotos apstākļos (skatīt *European Commission Implementing Regulation (EU, SERA) No 923/2012.SERA.5005 Visual flight rules*).

8.2 VFR lidojumi TIZ tiek veikti, kad redzamība uz zemes ir vienāda ar vai lielāka par 5 km un apakšējās mākoņu robežas augstums ir vienāds ar vai lielāks par 1500 ft (450 m).

8.3 Ienākošajai/izejošajai VFR satiksmei jābūt plānotai cauri sekojošiem TIZ ieejas/izejas punktiem: SKEDE, TILTI, EZERI, PIRAG vai MEDZE - kā publicēts kartē EVLA AD 2.24.14, ja vien AFIS operators nav ieteicis citādāk. Absolūtajam augstumam nevajadzētu būt augstākam par 1500 ft.

8.4 AFIS operators var ieteikt ielidojošajiem VFR gaisa kuģiem doties uz publicētajām VFR gaidīšanas zonām (skatīt EVLA AD 2.24.14) vai palikt ārpus TIZ, kad tie ietekmē IFR ielidojošos vai izlidojošos gaisa kuģus.

8.5 Gaisa kuģim, kurš ielido TIZ, bet neplāno nosēties lidlaukā, AFIS dispečerpunktam jāziņo:

- a. aprēķinātais ielidošanas laiks TIZ, pozīcija un augstums;
- b. lidojuma maršruts, nodomi un augstums lidojot TIZ un visas to izmaiņas.

9. ĪPAŠIE VFR (SVFR)

9.1 Īpašie VFR (SVFR) nav piemērojami TIZ.

10. IFR LIDOJUMU TIA/TIZ PROCEDŪRAS

10.1 IFR lidojumi jāveic saskaņā ar pieejas un izlidošanas procedūrām, kā tas publicēts AD Liepāja Instrumentālās pieejas un Standarta instrumentālās izlidošanas kartēs.

Piezīme: IFR lidojumiem, kas izlido saskaņā ar publicētiem SID maršrutiem vai visvirzienu izlidošanu (skat. punktu 10.9 zemāk), bet turpina savu lidojumu G klases gaisa telpā, var pamest TIA jebkurā plānotajā lidojuma līmenī.

10.2 Ja vien AFIS dispečerpunkts nav ieteicis citādāk, ielidojot vai izlidojot no TIA, jāizmanto sekojoši ieejas/izejas punkti (sk. ENR 6.2):

- **ieejas/izejas punkti:** LEPVA, ABRUM, ABREX, ARBIS, VASAB, AMRIT;
- **ieejas punkts:** ROKSO.

10.3 Ielidojošā IFR satiksme, ielidojot TIA, izpilda pieejas procedūru kā tas publicēts AD Liepāja Instrumentālās pieejas kartēs.

10.4 Vienlaicīgi ielidojošo un/vai izlidojošo IFR gaisa kuģu skaits TIA/TIZ ierobežots līdz 1 gaisa kuģim.

10.5 Pilotiem tiek ieteikts saskaņot vienam ar otru savus nodomus (sk. augstāk 6.3 paragrāfu).

10.6 Ielidojošajiem gaisa kuģiem, kas veic IFR pieeju TIA/TIZ, ir priekšroka attiecībā uz IFR izlidojošajiem gaisa kuģiem, kuriem vajadzētu pagaidīt perona stāvvietā līdz IFR ielidojošais gaisa kuģis nosēžas un atbrīvo RWY.

10.7 IFR ielidojošajiem gaisa kuģiem, ielidojot TIA no nekontrolētās gaisa telpas (ja tas iespaido citu IFR satiksmi TIA/TIZ), jāpaliek ārpus TIA līdz citi TIA/TIZ esošie IFR gaisa kuģi nosēžas vai pamet to.

10.8 IFR tranzītpārvadājumu gaisa kuģi var ielidot TIA, ja tie nekonfliktē viens ar otru un IFR izlidojošajiem vai ielidojošajiem gaisa kuģiem Liepājas lidlaukā.

10.9 Visvirzienu izlidošana:

Būtiskie šķēršļi				
RWY	PROC	Veids	ELEV (FT)	BRG GEO/ DIST(NM) DER
1	2	3	4	5
06	Uzņemt augstumu taisni uz priekšu līdz MNM pagrieziena ALT 800 FT.	Vēja turbīna	446	052.9°/3.89 NM
24	Uzņemt augstumu taisni uz priekšu līdz MNM pagrieziena ALT 700 FT.	Tornis	351	268°/2.65 NM

11. TREIŅU LIDOJUMU PLĀNOŠANA UN VEIKŠANA

11.1 Procedūras mērķis ir droša un efektīva:

- VFR treniņu lidojumu veikšana;
- Treniņu lidojumu ar imitētu instrumentālo pieeju VFR apstākļos veikšana;
- IFR treniņu lidojumu veikšana Liepājas lidlaukā un TIA/TIZ, kad tiek nodrošināts AFIS.

11.2 Treniņu lidojumu plānošana

11.2.1 Treniņu lidojumi tiek veikti pēc principa **“Kas pirmais piesakās, to pirmo apkalpo”**.

11.2.2 Pilotu iepriekšējie pieteikumi var saturēt treniņu lidojumu grafiku uz priekšu līdz 1 mēnesim, tiem ir jābūt iesniegtiem Liepājas ATS struktūrvienībai uz e-pastu: evla@lgs.lv vai pa telefonu: +371 67300555 ofisa darba laikā.

Informācijai ir jābūt iesniegtai ne agrāk kā 1 mēnesi pirms treniņa lidojuma dienas un ne vēlāk kā 1 dienu pirms treniņu lidojumu uzsākšanas.

11.2.3 Kā izņēmumu, informāciju par treniņu lidojumu tajā pašā dienā ir jāiesniedz Liepājas AFIS dispečerpunktam darba laika stundās pa telefonu +371 63484100, ne vēlāk kā 3 stundas pirms lidojuma.

Liepājas AFIS dispečerpunkts sniedz pilotiem tekošo informāciju par pieejamo treniņu lidojumam pieprasīto laiku.

11.2.4 Iepriekšējam pieteikumam treniņu lidojuma veikšanas laika rezervēšanai ir jāsaturs sekojoša informācija:

- pazīšanās zīme un gaisa kuģa reģistrācija;
- gaisa kuģa tips;
- gaisa kuģa pieejas ātruma kategorija;
- lidojumu plānotais laiks Liepājas AD (sākums un beigas);
- lidojumu raksturs un skaits.

11.2.5 Iepriekšējie pieteikumi ir domāti pilotiem kā orientējoša informācija par pieejamo laiku treniņu lidojumiem, lai atbilstu tām prasībām, kas ir noteiktas zemāk punktos 11.4.3, 11.5.2, 11.5.5 un sniedz palīdzību pilotiem pareizā lidojumu plānošanā.

11.2.6 Standarta ICAO Lidojumu plāns ir jāiesniedz ne vēlāk kā 60 minūtes pirms EOBT.

11.3 Lidojumu procedūras

11.3.1 Pilotiem, kas veic treniņu lidojumus, jebkurā laikā, kad vien nepieciešams, ir jāuztur sakari vienam ar otru AFIS frekvencē 129.400 MHz, lai nodrošinātu drošu distancēšanos starp gaisa kuģiem.

11.3.2 Gaisa kuģa kapteinim ir jāpielieto no AFIS saņemtā informācija pēc saviem ieskatiem un viņš ir pilnībā atbildīgs par drošas distances no otra gaisa kuģa uzturēšanu, kā arī par savu nodomu ziņošanu.

11.3.3 Pilotiem, kuri veic treniņu lidojumus, visu laiku ir jāapzinās savstarpējā atrašanās vieta ar citiem gaisa kuģiem.

11.4 VFR treniņu lidojumi

11.4.1 VFR treniņu lidojumus var veikt A un B kategorijas Pieejas ātruma gaisa kuģi kā arī visu tipu helikopteri.

11.4.2 VFR treniņu lidojumus ir jāveic saskaņā ar publicēto lidlauka VFR standartu vai paplašinātām gaisa kustības shēmām (skat. figure 1 un figure 2) un Vizuālās Pieejas karti EVLA AD 2.24.14.

Figure 1.

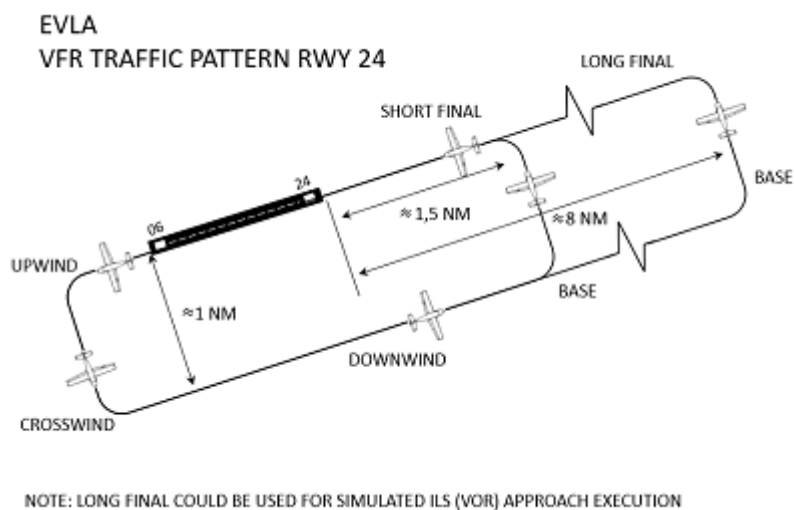
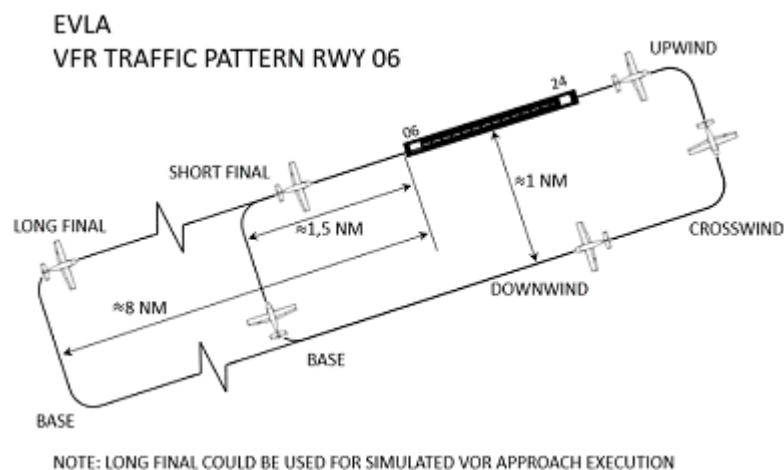

Figure 2.

11.4.3 Ne vairāk par 3 VFR Pieejas ātruma Kategorijas A un B gaisa kuģiem, izpildot standarta VFR treniņu procedūru, var veikt treniņu lidojumus vienlaicīgi VFR treniņu zonā. Papildus VFR lidojumiem (treniņu un citiem) ir atļauts izlidot un pamest TIA/TIZ zonas, kā arī ielidot TIA/TIZ zonā, lai nolaistos lidlaukā.

11.4.4 VFR treniņu lidojumus vai imitētās instrumentālās pieejas nedrīkst veikt:

- kad mākoņu apakšējā robeža ir mazāka par 1500 pēdām; vai
- kad redzamība uz zemes ir mazāka par 5 km.

11.4.5 Imitētā instrumentālā pieeja VFR apstākļos ir jāveic saskaņā ar publicēto lidlauka VFR standartu vai paplašināto gaisa kustības shēmu (skat. figure 1 un figure 2).

11.4.6 ILS skrejceļam (RWY) 24 imitētām instrumentālām pieejām ir pieejams (skat. EVLA AD 2.19 Radionavigācijas un nosēšanās līdzekļi).

11.4.7 Pilotiem, kuri veic VFR treniņu lidojumu vai VFR treniņu lidojumu ar imitēto instrumentālo pieeju, ir jāziņo:

- par nodomiem attiecībā uz treniņu lidojuma manevriem;
- par pievienošanas posmam starp 2. un 3.pagriezienu (standarta vai paplašinātais posms starp 2. un 3.pagriezienu);
- īsā pēdējā nosēšanās taisne (garā pēdējā nosēšanās taisne);
- citi ziņojumi pēc AFIS operatora vai citu pilotu pieprasījuma.

11.4.8 Kad nepieciešams, lai saglabātu drošu distancēšanos starp gaisa kuģiem, pilotam, kurš veic VFR lidojumu, ir jānododas uz VFR gaidīšanas zonu (skat. EVLA AD 2.24.14) 1000 pēdu augstumā, jāatstāj TIZ vai jānosēžas un jāgaida uz perona parkošanās stāvvietā.

05 NOV 2020

11.4.9 IFR lidojumiem, kas izlido vai ielido Liepājas lidlaukā, ir prioritāte pār gaisa kuģiem, kas veic VFR treniņu lidojumus, šī gaisa kuģa pilotam ir jānodrošina vai nu uz VFR gaidīšanas zonu (skat. EVLA AD 2.24.14), jāatstāj TIA/TIZ vai jānosēžas un jāgaida uz perona parkošanās stāvvietā.

11.5 IFR treniņu lidojumi

11.5.1 IFR treniņu lidojumi tiek izpildīti saskaņā ar Instrumentālās Pieejas kartēm (Instrument Approach Charts).

11.5.2 Vienlaicīgi var veikt tikai vienu IFR treniņu lidojumu.

11.5.3 IFR lidojumiem, kas izlido vai ielido Liepājas lidlaukā, ir prioritāte pār IFR treniņu lidojumu, kura pilotam ir jāpamet TIA/TIZ vai jānosēžas un jāgaida uz perona parkošanās stāvvietā.

11.5.4 IFR treniņu lidojumam ir prioritāte pār gaisa kuģi, kas veic VFR treniņu lidojumu, kura pilotam ir vai nu jānodrošina uz VFR gaidīšanas zonu (skat. EVLA AD 2.24.14), jāpamet TIA/TIZ vai jānosēžas un jāgaida uz perona parkošanās stāvvietā.

11.5.5 IFR un VFR treniņu lidojumus nedrīkst veikt vienlaicīgi.

EVLA AD 2.23 Papildu informācija

1. Piemērotie līdzvērtīgie drošības līmeņi (ELOS) un novirzes apraksts

Piemērojamās prasības	Novirzes apraksts
CS ADR-DSN.B.045 Skrejceļu platums (a)	Liepājas lidlauka RWY platums ir 40 m, prasība ir 45m.
CS ADR-DSN.B.185 Lidjoslu šķērsslīpumi (a) 1)	Šķērsslīpumi planējamā lidjoslā atsevišķos iecirkņos pārsniedz 2,5%.
CS ADR-DSN.D.245 Manevrēšanas ceļu platums	Manevrēšanas ceļa platums ir 18 m.
CS ADR-DSN.D.335 Gaidīšanas laukumi, gaidīšanas vietas pie skrejceļa, gaidīšanas vietas manevrēšanas starposmā un gaidīšanas vietas uz ceļa (c)	Gaidīšanas vieta manevrēšanas starposmā nav ierīkota attiecībā uz perona manevrēšanas ceļa "B" un gaisa kuģa stāvvietu manevrēšanas joslas krustojumu. Gaisa kuģis izbrauc no stāvvietas tikai pēc no lidlauka personāla kustības atļaujas saņemšanas un pēc "all clear" žesta signāla saņemšanas.
CS ADR-DSN.J.480 Precīzas nolaišanās skrejceļi (f)	Esošu objektu paaugstinājumi (augoši koki) ir izvirzīti virs nolaišanās virsmas RWY 24. RWY 24 CAT I minimālā RVR - 800 m.
CS ADR-DSN.J.485 Pacelšanās skrejceļi (e)	Esošu objektu paaugstinājumi (augoši koki) ir izvirzīti virs augstuma uzņemšanas virsmas RWY 06. RWY 06 pacelšanās minimālā RVR - 800 m.
CS ADR-DSN.L.590 Gaisa kuģu stāvvietas marķējums (b)	Gaisa kuģa stāvvietas marķējumā nav iekļauta apstāšanās līnija. Gaisa kuģim jāseko standarta manevrēšanas vadības signāliem.
CS ADR-DSN.M.630 I kategorijas precīzās nolaišanās ugunu sistēma (b)	RWY 24 CAT I precīzās nolaišanās ugunu sistēmas garums ir 450 m. RWY 24 CAT I minimālā RVR - 800 m.
CS ADR-DSN.M.645 PAPI un APAPI sistēmas	RWY 24 un RWY 06 iekšējo PAPI ugunu attālums no RWY malas - 18 m vai no RWY ass līnijas - 38 m.
CS ADR-DSN.T.905 Ugunsdzēsēju depo	Lidojumu laikā lidlauka glābšanas un ugunsdzēsības transportlīdzekļi darba režīmā ir novietoti dežūrvietā perona malā.

2. RWY 24 pacelšanās minimālā RVR - 550 m.

EVLA AD 2.24 Ar lidlauku saistītās kartes

Lidlauka karte - ICAO	EVLA AD 2.24.1
Lidlauka zemes manevru karte - ICAO	EVLA AD 2.24.3
Lidlauka šķēršļu karte - ICAO Tips A	EVLA AD 2.24.4 - 1
Lidlauka apvidus un šķēršļu karte - ICAO (elektroniskā)	https://eatoc.lgs.lv/evla
Standarta izlidošanas karte - Instrumentālā (SID) - ICAO - RWY 06	EVLA AD 2.24.9
Standarta izlidošanas karte - Instrumentālā (SID) - ICAO - RWY 24	EVLA AD 2.24.9
Instrumentālās pieejas karte – ICAO - ILS Y RWY 24	EVLA AD 2.24.13
Aeronavigācijas datu tabula - ILS Y RWY 24	EVLA AD 2.24.13
Instrumentālās pieejas karte - ICAO - ILS Z RWY 24 (ACFT CAT A)	EVLA AD 2.24.13
Aeronavigācijas datu tabula - ILS Z RWY 24 (ACFT CAT A)	EVLA AD 2.24.13
Instrumentālās pieejas karte – ICAO - LOC RWY 24	EVLA AD 2.24.13
Aeronavigācijas datu tabula - LOC RWY 24	EVLA AD 2.24.13
Instrumentālās pieejas karte – ICAO - VOR Y RWY 06	EVLA AD 2.24.13
Aeronavigācijas datu tabula - VOR Y RWY 06	EVLA AD 2.24.13
Instrumentālās pieejas karte – ICAO - VOR Z RWY 06 (ACFT CAT A)	EVLA AD 2.24.13
Aeronavigācijas datu tabula - VOR Z RWY 06 (ACFT CAT A)	EVLA AD 2.24.13
Instrumentālās pieejas karte – ICAO - VOR Y RWY 24	EVLA AD 2.24.13
Aeronavigācijas datu tabula - VOR Y RWY 24	EVLA AD 2.24.13
Instrumentālās pieejas karte – ICAO - VOR Z RWY 24 (ACFT CAT A)	EVLA AD 2.24.13
Aeronavigācijas datu tabula - VOR Z RWY 24 (ACFT CAT A)	EVLA AD 2.24.13
Vizuālās pieejas karte - ICAO	EVLA AD 2.24.14

APZINĀTI ATSTĀTA TUKŠA